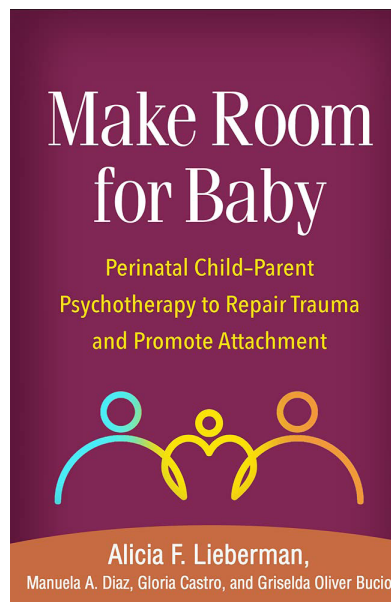

Alicia Lieberman, Manuela A. Diaz, Gloria Castro, and Griselda Oliver Bucio
San Francisco
Bokanmeldelse av Inger Fjermeros

Make Room for Baby Perinatal Child-Parent Psychotherapy to Repair Trauma and Promote Attachment

Lieberman har sammen med 3 andre klinikere med lang behandlingserfaring skrevet en «lærebok» om psykoterapi under graviditet. Sammenlignet med Brudal og Brodens bøker, som er mest brukt i Norge, har denne et tydeligere traumefokus.

«Krybben» for P-CPP er det miljøet som er bygd opp over 25 år i California, San Francisco; Child Trauma Research Program, og som også har utviklet Child Parent Psychotherapy (CPP). CPP er traume behandling som gis til små barn og foreldre sammen (0-6 år), hvor fokus er på å bearbeide relasjonstraume erfaringer, fremme og styrke tilknytningen, (læreboka i CPP er anmeldt i forrige nummer av Mellanrummet).

De fire forfatterne er alle imigranter til USA, med spanske røtter fra Latin Amerika. De har alle lang erfaring med klinisk arbeid blant marginaliserte grupper, voldsutsatte, voldsutøvere, ofre for seksuelle overgrep, migranter og flyktinger med annen kulturell bakgrunn utsatt for undertrykkelse. Hovedforfatter Lieberman er inspirert av

veiledning og arbeid sammen men Selma Fraiberg tidlig i sin karriere. Hun er særlig opptatt av hvordan relasjonstraumer går i arv, og av Fraibers begrep «Ghosts in the nursery». Boka har fokus på hvordan traumer i blivende foreldrenes oppvekst får ny betydning og kan bli «levende og spøkelser som går igjen» når paret skal ha barn. Denne forståelsen ligger til grunn for P-CPP tilnærmingen. Terapeutene er psykodynamisk orienterte, men eklektiske og har sine individuelle tilnærming, det arbeides med kropporienterte teknikker, pust og mindfulnessøvelser i tillegg til samtale. Behandlingen som tilbys er «traume-informert». Det vil si at terapeutene aktivt arbeider med å fremme forståelsen av sammenhengen mellom de symptomer og vansker pasientene utvikler under graviditet,

og tidligere relasjonelle traumer og relasjonshistorie. Som det står i boka; Traumeterapeuter er som «brannslukkere» som engasjerer seg i conterintuitive bevegelser og går mot «brannen», når alle andre går unna. Det innebærer at behandlerne snakker direkte om traumat. For at dette skal være tryggende og hjelpsomt, heller en truende, må klinikere være godt trent, utstyrt og få støtte fra teamet sitt (Ghosh Ippen og Lieberman, 2019). Denne boka er en primær del av «utstyret» du må ha for å gi effektiv behandling til gravide kvinner og deres partnere som har vært eksponert fra traumatisk erfaringer.

Boka ble til i kjølvannet av utviklingen av CPP behandling, ved erkjennelse hos Lieberman og Van Horn (som bok er dedisert til), om betydningen av å komme tidligere inn med behandling. I boka redgjøres det for hvordan behandlerne samarbeider med annet helsepersonell, jordmødre, sosial arbeidere, helsesypleiere og leger. Den har således også et systemisk fokus, som er interessant og meningsfullt. Det trengs en helhetlig tilnærming når det skjer sterke prosesser både i kropp og sinn.

Make Room for Baby starter med en teoridel. Den omhandler hva som er vanlige psykiske prosesser for kvinner og menn under svangerskapet, beskyttende faktorer og risikofaktorer i miljøet. Det beskrives hva som er verdien av psykoterapi i denne grensesprengende fasen, og spesifikt hva som er unikt med traume-informert behandling.

I del to redegjøres det for behandlingsformen, prinsippene, hvordan den oppstod, og hvordan den henger sammen med fødselsomsorgen forøvrig. Det redegjøres for terapeutisk holdning, og ulike innfallsvinkler hvor særlig hjelp med følelsesregulering og hjelp til kontakt med kroppen fremheves. Vi får høre om hvordan henvisninger kommer i stand, om oppstarten av behandlingen. Det starter med grundig kartlegging av traumer, historie og nåtid, samt arbeid med allianse, kontraktinngåelse, og tydelige mål. Behandlingen fortsetter til barnet er født og varer til spedbarnet er minst 6 måneder.

I del 3 følger vi fire kliniske saker i dybden. Vi er tett på behandling fra hver av de fire forfatterne i oppstart og frem til avslutning. Her er det mange gode beskrivelser av hvordan traume-forståelse etableres som relevant og hjelpsom for blivende foreldre. Det er «tøffe» saker de jobber i, de er modige og det er imponerende hva de får til. Det fremkommer detaljerte beskrivelser av

ulike intervensjoner, avveininger klinikerne gjør rundt timing, og hvordan det arbeides med motoverføringsreaksjoner. Intervensjonene er gode, meningsfulle og godt beskrevet. Spesielt interessant er det når klinikerne setter ord på de terapeutiske prosessene til babyen i magen. Det er rørende formuleringer, og vi får innblikk i konkret hvordan det skapes «rom for babyen». Det beskrives hvordan det arbeides i overgangen til fødsel og hvordan klinikerne er med og møter den nyfødte, før det blir en naturlig pause de 3 første ukene. Det skrives om arbeid med paret med babyen til stede, fram til 6 måneders utredning og arbeid med avslutning. I kapitlet redegjør de også for noen av sakene må gis lengre behandling.

I del 4 beskrives faktorer som kan være hindringer for å gi en inntonet omsorgsutøvelse. Her bruker forfatterne kliniske vignetter for å vise flere behandlinger. Vignetter omhandler relevante temaer som utgjør risiko som; intens gråt, prematuritet, eldre søsken som er forlatt, tap av egen foreldre tidlig i livet, å vokse opp i fosterhjem, voldserfaringer, erfaring med seksuelle overgrep, og tidligere erfaring med at egen foreldre dør under fødsel.

Boka avslutter med en oppsummering av prinsippene for behandling etter denne modellen. Forfatterne gir råd om at klinikere må gå i opplæring og veiledning, og ha et fagmiljø rundt seg for å kunne gi denne type behandling.

For en norsk kliniker som arbeider i samme fagområde, er denne boka tankevekkende og «matnyttig». Den er god nettopp på å beskrive hvordan det arbeides traumeinformert, hvilket mot det krever, og hvordan prosessene må følges opp over tid.

Referens

Lieberman, A.F., Diaz, M.A., Castro, G., & Oliver Bucio, G. (2020). *Make Room for Baby. Perinatal Child-Parent Psychotherapy to Repair Trauma and Promote Attachment*. New York, Guilford Press.

Inger Fjermeros, psykologspesialist og enhetsleder BUP Nedre Romerike.